

“Sveto otajstvo ove noći [...] raspršuje mržnju, svladava okorjelost moćnika, promiče slogu i mir” (Vazmeni hvalospjev – Exsultet).

Tako je, draga braćo i sestre, đakon je na početku ovoga slavlja zapjevao Hvalospjev svjetlu Krista uskrsloga, koje simbolizira vazmena svijeća. Od te jedne svijeće svi smo zapalili svoja svjetla te smo, svaki noseći plamičak uzet s istoga ognja, osvjetlili ovu veliku baziliku. To je znak vazmene svjetlosti, koja nas u Crkvi sjedinjuje kako bismo svijetlili svijetu. Na đakonov navještaj odgovorili smo: “Amen”, potvrdivši svoju spremnost prigrliti to poslanje, a uskoro ćemo ponoviti svoj “da” obnavljajući krsna obećanja.

Ovo je, predragi, bdjenje puno svjetla, najstarije u kršćanskoj predaji, s pravom nazvano “majkom svih bdjenja”. U njemu ponovno proživljavamo spomen-čin pobjede Gospodara života nad smrću i podzemljem. Činimo to nakon što smo, tijekom proteklih dana, gotovo kao u jednom jedinom velikom slavlju, prošli otajstva Muke Boga koji je radi nas postao “čovjekom boli” (Iz 53,3), “prezren i odbačen od ljudi” (isto), mučen i raspet.

Ima li veće ljubavi? Ima li potpunijega dara? Uskrsli je isti onaj Stvoritelj svemira koji nam je, na početku povijesti, iz ništavila darovao postojanje: tako nam je i na križu, da bi nam pokazao svoju bezgraničnu ljubav, darovao život.

Na to nas je podsjetilo prvo čitanje, izvještaj o stvaranju. U početku je Bog stvorio nebo i zemlju (usp. Post 1,1), iz kaosa izveo kozmos, iz nereda sklad, i nama, stvorenima na svoju sliku i priliku, povjerio zadaću da to čuvamo. I kad čovjek zbog grijeha nije ostao vjeran tom naumu, Gospodin ga nije napustio, nego mu je u oprostjenju – još zadivljujućije – objavio svoje milosrdno lice.

“Sveto otajstvo ove noći” tako ima svoje korijene i ondje gdje se dogodio prvi pad čovječanstva, a proteže se stoljećima kao put pomirenja i milosti.

Na tome putu liturgija nam je, u svetim tekstovima koje smo slušali, ponudila nekoliko postaja. Podsjetila nas je kako je Bog zadržao Abrahamovu ruku, spremnu prinijeti Izaka kao žrtvu, kako bi nam pokazao da ne želi našu smrt, nego da mu se posvetimo kako bismo u Njegovim rukama bili živi udovi potomstva spašenih (usp. Post 22,11-12.15-18).

Također nas je liturgija pozvala i da razmislimo o tome kako je Gospodin izbavio Izraelce iz egipatskoga ropstva, učinivši od mora – mjesta smrti i nepremostive prepreke – ulazna vrata u početak novoga i slobodnoga života.

Ista se poruka poput jek vratila u riječima proroka: u hvalospjevima Gospodinu kao Zaručniku koji poziva i okuplja (usp. Iz 54,5-7), kao Izvoru koji gasi žeđ, Vodi koja daje plodnost (usp. Iz 55,1.10), kao Svjetlu koje pokazuje put mira (usp. Bar 3,14), kao Duhu koji preobražava i obnavlja srce (Ez 36,26).

U svim tim trenutcima povijesti spasenja vidjeli smo kako Bog na okorjelost grijeha, koji razdvaja i ubija, odgovara snagom ljubavi koja sjedinjuje i daje novi život. Prisjetili smo ih se zajedno, ispreplećući pripovijedanje psalmima i molitvama, da bismo se podsjetili kako po Kristovu uskrsnuću – “pokopani s njime u smrt [...] s njime živimo novim životom [...] mrtvi grijehu, a živi Bogu u Kristu Isusu” (Rim 6,4-11) – u krštenju postajemo posvećeni Očevoj ljubavi, sjedinjeni u zajedništvu svetih, milošću učinjeni živim kamenjem za izgradnju Njegova kraljevstva (usp. 1 Pt 2,4-5).

U tom svjetlu čitamo i izvještaj o uskrsnuću koji smo slušali u Evanđelju po Mateju. Na uskrsno jutro žene su, pobijedivši bol i strah, krenule na put. Htjele su doći na Isusov grob. Očekivale su da će ga naći zapečaćena, s velikim kamenom na ulazu i stražarima na straži.

To je slika grijeha: teška zapreka koja nas zatvara i odvaja od Boga, nastojeći u nama ugasiti Njegove riječi nade. Marija Magdalena i druga Marija ipak se nisu dale zastrašiti. Pošle su na grob te su, zbog svoje vjere i ljubavi, postale prve svjedokinje uskrsnuća. U potresu zemlje i u anđelu koji je sjedio na otkotrljanu kamenu, prepoznale su snagu Božje ljubavi, jaču od svake sile zla, kadru "raspršiti mržnju" i "svladati okorjelost moćnika". Čovjek može ubiti tijelo, ali život Boga ljubavi jest život vječni: on nadilazi smrt i ni jedan ga grob ne može zadržati. Tako je Raspeti kraljevao s križa, anđeo je sjedio na kamenu, a Isus im je došao živ govoreći: "Zdravo!" (Mt 28,9).

To je, predragi, danas i naša poruka svijetu, susret koji želimo svjedočiti riječima vjere i djelima ljubavi, pjevajući životom "Aleluja" koju ustima naviještamo (usp. sv. Augustin, Govor 256,1). Kao što su žene potrčale navijestiti braći, tako i mi želimo večeras izići iz ove bazilike da svima donesemo radosnu vijest: Isus je uskrsnuo, i snagom Njegova uskrsnuća, uskrsli s Njime, i mi možemo graditi novi svijet mira i jedinstva, kao "mnoštvo ljudi koji su zajedno [...] jedan jedini čovjek, jer premda je kršćana mnogo, Krist je jedan" (sv. Augustin, Tumačenja psalama 127,3).

Tom se poslanju posvećuju i braća i sestre koji su ovdje nazočni, a dolaze iz raznih krajeva svijeta te će uskoro primiti krštenje. Nakon dugog puta katekumenata, danas se u Kristu ponovno rađaju da budu novo stvorenje (usp. 2 Kor 5,17), svjedoci Evanđelja. Za njih i za sve nas ponovimo riječi koje je sveti Augustin govorio kršćanima svoga vremena: "Navješćuj Krista, sij ga [...], raznosi posvuda ono što si začeo u svome srcu" (Govor 116, 23-24).

Braćo i sestre, i u naše vrijeme ima grobova koje treba otvoriti, a kamenje koje ih zatvara često je tako teško i tako čuvano da se čini nepomično. Neki pritišću čovjekovo srce: nepovjerenje, strah, sebičnost, ogorčenost; drugi, kao posljedica tog unutarnjeg kamenja, razaraju zajedništvo među nama: rat, nepravda, zatvorenost među narodima i državama. Ne dopustimo da nas to paralizira! Mnogi su muškarci i žene tijekom stoljeća, uz Božju pomoć, uspjeli to kamenje otkotrljati – često uz velik napor, ponekad i pod cijenu vlastitoga života – ali s plodovima dobra od kojih i danas živimo. To nisu nedostižni junaci, nego ljudi poput nas, koji su, oslonjeni na milost Uskrsloga, u ljubavi i istini imali hrabrosti govoriti, kako kaže apostol Petar, "riječima Božjim" (1 Pt 4,11) i djelovati "snagom koju Bog daje, da se u svemu proslavi Bog" (isto).

Dajmo se povesti njihovim primjerom i u ovoj svetoj noći učinimo svojim njihovo zauzimanje, da posvuda i uvijek, u cijelome svijetu, uzrastu i u punom cvatu zablistaju vazmeni darovi sloge i mira.